

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közsegek, községi előjárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tisztek, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGHPÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyitólátás 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klíring 10,189. szám

Most hatvan éve . . .

(t. l.) Most hatvan éve ilyenkor Petőfi Sándor még élt és itt járt közöttünk. Nehány nappal később volt a segesvári csata s azóta Petőfit nem látta többé senki.

Már hatvan éve! Pedig még a mi gyermekségünk idejében is az ő alakja úgy tünt fel nekünk, mintha mindnyájan ismerjük volna, mintha még nem rég is találkoztunk volna vele. Igen, találkoztunk: élénk gyermeki képzelődésünk varázsolta őt elénk. Apáink nem győztek róla eleget mesélni. Itt találkoztak vele, ott látták megvillanni lelkes szemeit, amint mokány lovát a csaták tüzében elől, Bem apó, a sebforradásos arcu, furcsa kis lengyel, a rettenhetetlen hős oldala mellett ficánkoltatta.

Velük együtt láttuk, amint Nagyszeben sikságán a megfutamodó osztrák ellenségre éles gunyverset mond, melyet a székely honvédség azonnal fölkap és utána énekel: „A szébeni határon szalad Puchner számaron . . .” Lépésről-lépésre követtük utolsó napjaiban; a csata előtt megszáll Székelykeresztúron, egy estét kedélyesen tölt el, innen indul Fehéregyháza felé . . .

Ma már kétségtelen bizonyossággal elfogadhatjuk, hogy ott kellett neki is július 31-én, a csata napján elesnie. Eltűnése után a róla szóló legendáknak egész sorozata kezdődött el. Voltak, akik titkos éji időben találkoztak vele, mint hajléktalan bujdosóval s szállást is adtak neki, másokhoz csodálatos utakon Szibériából érkeztek hírek, hogy ott görnyed megöszülve, rabruhában az ólomhányák fojtó levegőjében. Pedig ezek a hírek mind nem feleltek meg a valóságnak. Csak azt bizonyították, hogy szelleme az egész magyar társadalmat áthatotta, foglalkoztatja. Hogy a nemzet (amit csak a legnagyobbakkal szokott megcselekedni) többi tagjai közül kiemelte s minden más életnél előbb életre, örökre szívébe zárta, legendás alakjává avatta.

Elők nem is lehetnek ilyen kiválasztottak. Testének gyarlóságaival együtt — mert hiszen minden földi testben vannak gyarlóságok — el kellett enyésznie, hogy szelleme a maga hódító erejét kibontva, diadalmas utját teljes pompájában megkezdhesse.

Rendeltetését így is teljesítette. Élete így is tökéletes, be-

fejezett, egész. Vagy el tudnátok-e öt képzelni a fiatalság tüze nélkül, az élet hétköznapi-ságához hozzátörődve, amint esetleg gyarló és merev törvények szerint osztja ki silány földi dolgokban az igazságot, vagy pállott levegőjü iskolásokban szurtos nebulókat oktat a felsőbb mennyiség tan szigoru törvényeire. A rendkívüli egyéniségeknek ép az az — irigylésre méltó — kiváltságuk van meg, hogy nem kell ilyen szürke sorsra jutniok. Vakító villanással, hirtelen tűnnek fel és tűnnek is el.

Most már nemsokára nem lesz életben egy kortársa sem. Nem látunk magunk előtt de- teget, összetörve, egyszerű, magunkforma embereket, akik a nagy idők részesei s neki kortársai, talán ismerősei is voltak.

Ettől kezdve már a dicső korszak s benne az ő tündöklő alakja teljesen a legendáé lesz. Egyénisége, életének eseményei a múltból, a távolság ködén keresztül emberfölköztívő növekedve tűnnek a kegyeletes utókor szemébe. A képzelődés szabad szárnyra kel, csodás tettekről szóló regeszavak indulnak a nép közt szerteszéjjel. Csillagos őszi estéken, mikor a nép mesélkedve a legnagyobb, ha az égboltozaton hulló-csillag tűnik föl, a sziveken babonás borzongás fut át: Csaba útján Petőfi lelke jár . . .

Jönnek majd az életrajzírók, a tudósok a maguk kutatásainak eredményeivel, világos emberi adataikkal, a nép fejcsóválva fogadja: jobban tudja ő azt. Végre a tudósok is bele-nyugszanak. Jönni fog majd egy, aki a legendák alapján bizonyosan kimutatja, hogy Petőfi nem is élt soha. Éppen úgy nem, mint Homéros, vagy Osszián, akiről neki is egy verse maradt fenn. Azok a dalok pedig, melyek az ő neve alatt ismeretese, magának a nép lelkének a legbelsőbb megnyilatkozásai. Ő maga a magyar nép egyéniségének legközvetlenebb, legteljesebb megismerésére, a gyorsan fellobbanó, gyorsan ellobogó, a büszke és érzelmes, a gyűlölni és szeretni hevesen tudó . . .

A legendáknak ez az utja talán már holnap, vagy holnapután s talán éppen innen fog megkezdődni. Az idő beteljesedik: már hatvan éve . . . Ápoljátok is szívetekben a legendákat, mert amíg ilyen legendák fogannak meg ott, addig életre vagytok hivatva, fenn-

tart a nemzeti erő. A róla kezdődött, róla szólót, ti különösen ápoljátok, székelyek. Töletek különösen megérdemli. Ő volt az első és eddig egyetlen, a ki híreket mindenki számára hallható hangon hirdette világgá: Nem mondom én előre, székelyek, előre mentek úgy is, hős fiuk . . . Csak nem fajult el még a székely vér, minden kis csöppje drága gyöngyöt ér . . . Foglaltok legendákba, ünnepejétek, önmagatokért! . . .

Ha mi gazdák

összetartanánk!

Írta: Kodolányi Antal.

Hej de sok dolog másképp volna szép Magyarországon. Bezzeg nem volna ok a rettegésre egy-egy osztrák miniszteri nyilatkozat vagy egy-egy sörrel túlfűtött osztrák reichsrati képviselői kebelből kitért vad rikantás miatt és vissza tudnók verni az osztrák ipari túlkapásokat, melyeknek már oly sokszor megadta a magyar mezőgazdaság az árát; egyszóval nem határozna a magyar mezőgazdaság létérdekei fölött, a Magyarországot még mindig, csak minél jobban kizsákmányolandó osztrák kolóniának tekintő osztrák atyafiak.

Nem, — mert ha mi gazdák összetartanánk, egy oly hatalmat képezne a mi összetartásunk, a magyar gazdák tömörült tábor, mellyel számolnia kellene mindenkinek, aki a magyar mezőgazdaságot bármily távolról érintő dologba beleszólani akarna.

Ámde a magyar gazdátársadalom még ma is egy széthullt kéve, melyet — sajnos — még nem akadt eddig ember, aki összetudott volna kötni úgy, hogy annak minden kalásza egymásra borulva, egymást védve, megtudná védeni testével a magyar mezőgazdaság létérdekeit is, pedig hány oly rossz törvénnyel boldogítottak már bennünket, melyek vérg sértették érdekeinket, a mezőgazdasági érdekeket, mert hát mi sajnos csak kérni, könyörögni merészelünk és merészelhetünk, mert szavunkat nem hallgatja meg senki, mert hiszen annak sincs semmi nyomatéka, mert oly gyenge, hogy csak szelid csendes óhajtsanak veszik mindaddig, amíg az egész gazdátársadalom hatalmas parancsoló szavává nem válik, mely mint mennydörgés resz-

kettesse meg az eddig a mezőgazdaság annyi jogos kívánalmi iránt siket fülek dobhártyáit.

Valóban érthetetlen, megfoghatatlan, hogy mindazon sérelmekkel szemben, melyek a magyar mezőgazdasági érdekeket annyi éveken át érték és még folyvást érik, a magyar gazdátársadalom még maig sem gondolt még komolyan a tömörülésre, pedig minden oly rossz törvénynek a hatása, mely a mezőgazdasági érdekeket sérti, az ország minden gazdáját egyformán sújtja és azoknak folytonos hatása egyformán teheti és teszi tönkre és a gazdátársadalom mégsem mozdul meg. És ha néha fel-fel lobbanik is, újra elalszik, mint a szalma-láng.

Hiába látjuk, hogy egyéb más foglalkozási ágaknak minden tagja mennyire összetart, mily eréllyel lép fel érdekei védelmére, a gazdátársadalmat ez sem buzdítja tette, holott a mi súlyunk minden ily fellépésnél sokkal nagyobb lehetne, mert hiszen a mezőgazdasággal az ország népességének 70 százaléka foglalkozik.

Mintha csak az az átok fogta volna meg a magyar gazdátársadalmat, mely ezer év óta sújtja a magyart, hogy ez össze soha nem tart. Hát nem ébredünk fel soha, hogy az átok súlyát lerázzuk magunkról s kimentsük magunkat hatása alól?

Ime ott lobog a Magyar Gazdaszövetség zászlaja. Ne legyen falu az egész országban, hol gazdakörbe, szövetkezetbe ne legyen tömörülve a falu népe és ne legyen falu az egész országban, mely ne legyen tagja a megyei gazdasági egyesületnek és ne legyen birtokos az egész országban, ki ne lenne tagja a magyar gazdaszövetségnek. És ha majd ez az idő bekövetkezik, mert hiszem, hogy be kell következnie s a gazdátársadalom tudatára ébred annak is, hogy érdekei megvédését az országházban is megnyugvással csak olyan emberekre bízhatja, akiknek a mezőgazdaság érdeke szívékhöz, lelkükhöz van növe, s ezzel a mezőgazdaság is méltóképpen lesz majd ott is képviselve, akkor majd, — *de előbb nem*, féljön az égre a magyar gazdák ragyogó napja is, amely csak boldog embert fog látni, szerte a hazában.

Vajjon ezt a szép, ezt a boldog időt, megérem-e még én is? . . .

Uj kormány, régi bajok.

Irta: Pallos Árpád dr.

Az új kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratok megjelentek a hivatalos lapban s adja tudtára mindenkinek, akit illet, vagy nem illet, hogy az ország politikájában változás egyelőre nem történik, minden marad a régiben. A kipróbált, régi hű eselődök ismét királyi bizalommal tüntetettek ki s újra kezökbe adták a kormány gyeplőjét, hogy azt valamiképpen, legalább őszig elkormányozhassák.

Aki ebben a megoldásban helyeset, vagy egyáltalában megoldást lát, azt nagyon rövid politikai látással verte meg a Teremtő. A régi kormány restitúciójával semmivel sem vitték előbbre a válság megoldását, egy lépésnyit sem jutottunk közelebb ahhoz a célhoz, mely végeredményképpen a végleges megoldást vonná maga után, az egységes és tömör függetlenségi kabinethez.

Nem Kossuth Ferenc a miniszterelnök, noha azt még ebben a kabinetben is, melynek átmenetiségét oly sokszor hangoztatják, megvalósíthatnák volna, hanem Wekerle Sándor, kit ime a királyi kegy negyedszer tüntet ki azzal, hogy a miniszter rezidensségét reá ruházza.

Bizonyos, hogy Wekerle Sándorban meg vannak mindama előfeltételek, melyek az osztrák kapzsiság lefegyverzésére s a magyar érdekek megvédéséhez szükségesek. Igaz az is, hogy egy átmeneti miniszterium, melynek sem programja, sem megvalósítandó céljai nincsenek, nem tudta volna megvalósítani azokat a célokat, melyeket a függetlenségi párt maga elé tűzött, mégis sokkal diplomatikusabb megoldásnak tekintettük volna azt, ha a jelenlegi kabinet tagjainak újból való kinevezésekor, a miniszterelnökségre Kossuth Ferenc hivattott volna meg. Ez legalább egy, ha rövid lépéssel is, de előbbre vitte volna azok reménykedését, kik egy eljövendő függetlenségi miniszteriumban látják az örökös válság s egyben az örökös bajok megszüntetését.

Ha Kossuth Ferenc lett volna a miniszterelnök, akkor e minőségében mindenesetre sokkal közelebb férközhetett volna az uralkodóhoz, még ebben a szintelen, s tevékenység nélküli időközben is, melyre a reaktívált miniszterium vállalkozott.

Igy az ujonnan kinevezett miniszterium tulajdonképpen nem egyéb, mint az Ausztriából sajnálatosan átplántált „Beamer miniszterium“, mely sem felelősséggel nem tartozik, sem valamely program megvalósítására nem vállalkozik.

Ilyen makacs politika mellett, melylyel Ausztria a magyar érdekeket tüntetőleg hátráltatja, lehetetlen, hogy azok a régi bajok, melyek orvoslása immár elsődrendű szükségletté alakult, nem remélhető. Amíg Bécs kérelhetetlenül elzárkózik mindazon kívánalmak elől, melyek a magyar nemzet többségének akaratából nyilvánulnak, mindaddig végleges és törvényes kibontakozásról álmodni sem lehet. Elkormányozni, parlament nélkül, a ház örökös elnapolásával, „Hivatalnok miniszteriummal“ lehetséges ideig-óráig, sőt még talán a 14. §. alapján is elvégezhető az ország bizonyos ideig,

de hogy a nemzetben dúló elkésredés, a bizonytalan politikai viszonyokból fakadó erkölcsi és anyagi kár végtére, hol és minő formában fog kitörni, azt előre megjósolni senkinek sem áll módjában, mint ahogy senki sem vállalhat felelősséget azokért a következményekért, melyek a bajoknak illetően módon történt elodázásából az országra háramlani fog.

Az ország hangulata amugy sem rózsás. A rossz termés és hozzá járuló szűkös viszonyok, eléggé megágyazták a helyzetet egy esetleges nemzeti küzdelem sikeres megvívására. Ha ott fönt úgy gondolják, hogy Magyarország még mindig az a kezes bárány, melyet mézes madzagokkal ártalmatlanná és szeliddé tenni lehetséges, akkor azok keservesen csalódnai fognak, amint azt majd a következmények igazolják.

Nekünk nem huza-vonára, ideiglenes átmeneti s Isten tudja mi egyéb miniszteriumra van szükségünk, a melyek alatt a dolgok csak elposványosodnak s kedvezőlenebbekké alakulnak, hanem egy többségre s a nemzet akarására támaszkodó miniszteriumra, mely meg tudja valósítani — saját erejében bízva — mindazokat a reformokat s az ország létérdekére nézve elsőrangú feladatokat, melyek nemcsak a kormány, de a nemzet programja is egyben.

A régi bajok, melyek immár évek hosszú során rágódnak a nemzet testén, csakis így s egyedül ezen a módon orvosolhatók!

A vármegyei közigazgatási bizottság üléséből.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága tegnap, július 14-én ülést tartott, melyet Ugron Ákos főispán, mint elnök 9 órakor nyitott meg. Értesítette a bizottságot, hogy a közoktatásügyi miniszter Kuliszky Ernő tanfelügyelőt Baranyavármegyébe helyezte át, helyette pedig a tanfelügyelőség vezetésére Rhédei János segédtanfelügyelőt nevezte ki hozzánk. Az alispán és árvaszéki elnöki jelentések, az ismert keretek közt, az ügymenet rendes folyásáról emlékeztek meg.

A tisztii főorvos jelentése szerint a vármegye egészségi állapota a múlt hó folyamán elég kedvező. Újabb hevenyfertőző megbetegedést 65 esetben jelentettek be. Említésre méltó számmal kanyaró, hasi hasi máz és hökhurut fordultak elő. A vármegyei kórházban 194 beteg volt.

Rhédei János, mint a tanfelügyelőség új vezetője bemutatásukkal kijelenti, hogy bizalommal és munkakedvvel jött ide. Általános elv gyanánt, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által megszabott irányt fogja — természetesen — követni. A helyi tanügyi kérdésekben határozott politikát még nem állapíthatott meg a maga számára, mivel a viszonyokat kellőképpen még nem ismeri, nem ismerhette meg. Hanem akarja megismerni, s ennél fogva rövid idő alatt ismerni is fogja. Minden esetre a székely nép kulturáját akarja fejleszteni, mert ennek kiváló fontossága felől meg van győződve, s ezért hiszi, hogy munkásságában az illetékes körök támogatásával fog találkozni. Annnyit már előre is kijelent, hogy a felekezeti iskolákat mindenáron államosítani, nem tartja helyesnek és célszerűnek. A felekezeti iskoláknak önálló hivatásuk van. Azt

azonban elvárja, hogy ezt a hivatást szem elől ne is tévesszék el. A hivatalos tényezőkkel, hatóságokkal egyetértésben óhajt munkálkodni. A főispán üdvözölte a tanfelügyelőt, a kért jóindulatát és támogatást úgy a maga, mint a bizottság részéről kilátásba helyezte. Nagyon helyesnek és figyelemre méltónak tartja a maga részéről is, a mit a tanfelügyelő az egyes felekezetekkel szemben tanúsítandó tapintatos és méltányos magatartására nézve elmondott.

Ezután Szobotka Rezső műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal havi jelentését terjesztette elő. E szerint a héjjasfalva—csikgyimesi utvonali állapota kielégítő volt, a hengerelés befejeződött. A héjjasfalvi Nagy-Küküllő-híd terhelési próbáit megtartották s miután az kedvező eredménnyel járt, a híd a közforgalomnak átadott. A felsőboldogfalva—felsőrákosi utvonalon teljesített munkálatok fölülvizsgálatván, az utvonali átvetetett. Ugyszintén a sárd—zsákod—szentdemeteri ut építése is bejeződött s azt átadták a közforgalomnak.

A pénzügyigazgató jelentése szerint június hóban egyenes állami ad fejében 31980 K 22 fillér, a múlt év június havában ezzel szemben csak 20387 K 43 f folyt be, tehát f. évben 11699 K 2 fillérrel több. Hadmentességi díjban 515 K-t fizettek, míg a múlt év június havában csak 427 K 97 f folyt be, folyó évben tehát 87 K 03 f-rel több. Bélyegdíj és illetékek címén a bevétel 16598 K 31 fill., a múlt évben 19917 K 27 f, tehát az idén 3328 K 96 fillérrel kevesebb. Fogyasztási és italadó fejében 82051 K 42 f, a mi a tavalyi 60095 K 35 fillér eredményhez képest 21956 K 35 fillér emelkedést képvisel. Dohányjüvedék fejében 46364 K 86 fillér volt a bevétel, tavaly 45452 K 56 fillér; tehát a f. évi június hóban 932 K 30 fillérrel több. Ideiglenes házadómentességet 36 esetben engedélyeztek.

Az állategészségügyi viszonyok a múlt hónap folyamán szintén elég kedvezőek voltak. Nagyobb arányokban lépfene, vesztesség, rühkór, bivalyész és főképpen sertésorbánc fordult elő.

A közgazdasági viszonyok Daniel Lajos előadó jelentése szerint, elég kedvezőek voltak. Homoródalmáson, illetve Erdőfülén okoztak a vihar és jégverések nagyobb árokot. Természetesen az őszi gabonák közepes, a tavasziak a közepesnél valamivel gyengébb eredményt ígérnek. Kukorica és burgonya állapota jó. A takarmány-félék nagy részét már behordták, a réti kaszálókon közepes, az erdei kaszálókon még gyengébb volt az eredmény. A legelők általában túl vannak zsufolva s ez ellen tenni kellene valamit. Ugyancsak Daniel Lajos tett egy indítványt is. A lakosság nagyrésze itt ugyanis faiparral foglalkozik s ez a kereseti ágak közt egyik főfontosságú helyet foglalja el. Ennek dacára az állami és egyéb közmunkálatokat csak egy-két nagy vállalkozó nyeri el. Ennél fogva meg kellene keresni először az erdőhivatal megfelelő adatokért (az utóbbi időkben teljesített munkálatok feltételei felől) és ezek alapján a miniszterhez fölratot kellene intézni, hogy ezután a pályázatokban a kisebb vállalkozók is méltányos eljárásban részesüljenek. A bizottság a főispán hozzájárulása után ilyen értelemben is határoz s a felirat megszerkesztésére az előadót, Szobotka műszaki tanácsost, a vármegye alispánját, a főjegyzőt és az erdőhivatal vezetőjét kéri fel.

Ezután a bizottság az egyes előadók javaslatai alapján még több kisebb jelentőségű községi és személyi ügyben hozott határozatot. Tudomásul vették az államépítészeti hivatal főnökének a fiatalvi és alsófalvi postaügynökségek felállítására vonatkozó bejelentéseit is.

Az ülést a főispán 11 órakor zárta be.

A Székelyföld kereskedelmi és ipari viszonyairól

cimmel Brázay Zoltán országgyűlési képviselő, kis füzetben adta ki előadását, a mit a Székely Társaság Szövetségének június 1-én Debrecenben lefolyt közgyűlésén tartott meg. Brázay előadását olvasva — írja a Budapesti Hírlap — szinte elfelejtkezünk arról, hogy ő csak a Székelyföld kereskedelmének és iparának a föllendítésén gondolkodik. Olyan dolgokat mond, a mit meghallgathat az egész ország és tanulhat belőle. A magyar ember vágyakozásával gondol ő is gazdasági önállóságunkra, de a tanult és egyszersmind gyakorlati ismerettel bíró ember szemével nézi ezt a kérdést is és fölsorolja mind azt, a mit magunknak kell megtennünk az önállóságunk érdekében. Összetett kézzel, félre tett kalapáccsal soha sem érjük el gazdasági függetlenségünket. Céltudatos, kitartó, fáradságot nem ismerő munkának kell itt megindulnia a magyar társadalomban. Megfontolt és szakavatott kéz válassza ki, hogy hol, kinek és mit kell tennie. És az érdekes előadás rövid keretében is rávilágít maga a szerző egypár fontos kérdésre, perspektívát adva mindazoknak, a kik hivatottak ebben a fontos kérdésben a cselekvésre. Mennyi kiaknázatlan természeti kincse van a Székelyföldnek, így kiált föl, ha csak ezeket hasznosítanánk kellően, akkor az önálló vámterület csak büszkeségünknek, öntudatunknak lenne a kérdése és nem lenne egyuttal olyan égető anyagi kérdés is. Négy világfürdőt is teremthetnénk Erdélyben; az ottani híres ásványvizekkel a világ piacán az egyedüli uralmat biztosíthatnánk a magunk számára. Hiszen ha önálló vámterületünk volna, akkor is kellene Ausztriával vámszerződést kötnünk, az a pár fillér vám pedig nem fogja hazánkban az osztrák ásványvíz elárusítását befolyásolni, szóval itt tisztán a magyar élnetlenségéről van szó. Az erdők, legelők helyes közgazdasági hasznosítását sürgeti a szerző, az utóbbi nagyszabású állattenyésztésnek a föllendítésére szorgálna, hiszen erre nem lehetne alkalmasabb helyet keresni sem a Székelyföldnél. Hiszen nálunk csak a turókereskedés van emelkedőben, de a csehek élelmeesebbek, mint mi, Dalmáciát ők látják el tej- tejszínkonzervvel, holott a Székelyföld termékei minden tekintetben versenyehetnének azokkal. Ki kell használni a székelyek nagy kézi ügyességét, s föl kell lendíteni a székely házi ipart s ezzel fejleszteni a hazai szövő- és faipart.

Fontosnak tartja a kisipari termelő, értékesítő szövetkezet létesítését és ő is azokhoz csatlakozik, a kik itt követelik magának az államnak támogatását is. Mind ebben pedig lépésről-lépésre haladva s fejlesztve gondolatát, a közlekedő-eszközök elégtelenségét látja, s legfőképpen a Románián át Galacig, a Fekete-tengerig való vasuti vonalat tartja fontosnak. Jól kellene szervezni, az ipari és kereskedelmi oktatást, hogy középosztályunk végre ne özőnöljék csak a gimnáziumba. De céltudatosan nevelhessük az ifjúságot a keresedő-pályára is. Mind ez erzen tennivaló, a min csak futólagosan mentünk keresztül. S ha bár csak egy-egy részt ragadunk ki Brázay Zoltán előadásából, még így is látható az a lépésről-lépésre való haladás, a hogy ez az érdekes elme maga előtt látja ezt a nagy nemzeti munkát. Kitartó, józan, praktikus munkának kell lennie ennek, olyannak, a milyennek a szerző azt megjelöli s erre egyelőre több ilyen Brázay Zoltánra lenne szükségünk. Ezzel ajánljuk mindenkinek a figyelmébe az ő kis füzetét.

Elemi iskolás gyermekek privát tanítását, vizsgára való előkészítését szívesen vállalja okleveles tanító. Cím e lap kiadóhivatalában.

TIT

— Bjön

Ugy tün
Hő, forg
Szemén
Gyujt, a
Ó tudta,
De más

Jött s h

A kertbe

S sirt: v

Nines m

Szerelm

De más

S év-év

Im, vég

Bekét a

Jól nyu

Sirjába

De más

— A sz

szerű ün

rencz Fer

váromány

fogadták,

tés zava

akik nem

ciói alapj

noki önk

melylyel

jogosult,

letépték,

trikolort.

zálásért

gy a ma

megtorl

elretent

szersmin

a megtév

kedvének

is van. A

miniszter

san jelen

resti osz

sürgösen

sértésről.

— Ha

annak, l

gyar sza

a fehér

gyar haz

társával

dikk éve,

izzott vé

vel egy

pet szem

unokái l

ban mo

évfordul

folyó év

nagysz

egyháza

és Seg

de gyű

kely es

Midőn

hívjuk

zönség

zük, ho

küldött

ügyi m

Ákos, y

melege

hát mi

ünnepe

két kos

hallgat

tiszt h

helyez

talapza

— S

utóbbi

vonatk

0

Els

HIREK.

TITKOLT SZEREBLEM.

— Björnsterne Björnson —
Ugy tünt fel a tánc-zene, fény
Hő, forgatagos közepén.
Szemén henye tűz:
Gyujt, álmodt elűz...
Ő tudta, sajogni mit érez.
De más nem fért a szívéhez.

Jött s hitte: felejté baját.
A kertbe le, szét-tova járt.
S sirt: vágya ma már
Nincs más — a halál.
Szerelme, keserve sok éves...
De más nem fért a szívéhez.

S év-évre perog le s a nő
Im, végre megint hazajő.
Békét ad a hant.
Jól nyugszik alatt...
Sirjába dal, álmom elég vesz...
De más nem fért a szívéhez...

Tompa László.

— **A színajai zászlósértés** A nagy-szerű ünnepségeket, amelyekkel Ferencz Ferdinándot a magyar trón várományosát és nejét Romániában fogadták, hitvány, gyűlöletes tüntetés zavarta meg. Román diákok, akik nemzetiségi igazgatóink információ alapján Magyarországot a zsarnoki önkény országának tartják, a melylyel szemben minden eszköz jogosult, több színajai ház ormáról letépték, meggyalázták a magyar trikolort. Az inzultus, amely a zászlósértésen át Magyarországot és így a magyar trón örökösét is érte, megtorlást követel, olyat, amely elrettentő példát statuál, amely egyszersmindenkorra bátorságát veszi a megtevesztett külföld gyalázkodó kedvének. A megtorlás már utban is van. Aerenthal báró közös külügy-miniszter, ahogyan azt félhívtalosan jelentik, felszólította a bukaresti osztrák-magyar követet, hogy sürgősen tegyen jelentést a zászlósértésről.

— **Hatvanadik évfordulója** lesz annak, hogy Petőfi Sándor, a magyar szabadságharc lánglelkű költője, a fehéregyházi csatában, a magyar hazáért annyi igaz lelkű honfitársával együtt elvérzett. Hatvanadik éve, hogy forró hazaszeretettel izzott vére, a székely vitézek vérével egyesült. Ennek emléket, ünnepet szentel az utókor. A nagy hősök unokái leborulnak és áldó imádságban mondják el a szent neveiket. Az évfordulót követő napon, vagyis folyó évi augusztus 1-én (vasárnap) nagyszabású ünnepély lesz a fehéregyházi sikon levő Petőfi-emléknél és Segesváron a Petőfi-szobornál. Ide gyűlekeznek majd minden székely és hazáját szerető magyar. Midőn ez ünnepélyre már most felhívjuk városunk és vármegyénk közönségének figyelmét, egyuttal jelezzük, hogy az oda és visszautazás tárgyában polgárságunk kérvényt küldött Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez s e kérdést Ugron Ákos, vármegyénk főispánja is a legmelegebben pártolja. Készüljünk tehát mindnyájan a nagy napra. Az ünnepély alkalmából polgárságunk két koszorúját **Benedek** Aladár joghallgató és **Pálffy** Aladár pü. szám-tiszt beszéd kíséretében fogja elhelyezni az emléket, illetve szobor talapzatára.

— **Simkó József levele.** Egyik legutóbbi számunkban megjelent hírre vonatkozóan Simkó József ország-

gyűlési képviselőtől a következő sorokat kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja folyó évi július hó 8-iki számában a következő napihírt közli: „Ujabb képviselőválasztás.” Ebben a napihírben szószereint ez van írva: „Mint megbízható forrásból értesülünk, Simkó József országgyűlési képviselőt a közoktatásügyi miniszter középiskolai rajztanári minősítéssel ruházta fel.”

Tekintetes Szerkesztő Ur! Nagyon is megbízhatatlan és rossz forrásból van értesülve, mert nekem nincs szükségem, hogy Ő Excellenciája azon magas keyébe részesítsen, hogy „Középiskolai rajztanári minősítéssel ruházzon fel”. Egyszerűen azért, mert van nekem középiskolai tanári oklevellem. Erről bárki meggyőződhetik, aki elfárad hozzám.

Ezen néhány sornak szives közlését kéri a tekintetes szerkesztő ur

kész hiva:

Simkó József,
okl. középiskolai tanár,
országgyűlési képviselő.

Mindig örömmel szolgál, ha a magyar közműveltség újabb ténfoglalásairól győződünk meg s ezt örömmel konstatáljuk abban az esetben is, ha még saját tévedésünket kellenne is bevallanunk. Örömmel adjuk közre a képviselő ur levelét is. Megjegyezzük különben, mi nem is állítottuk, hogy ő középiskolai tanári oklevéllel nem rendelkezik, azt azonban nem tudjuk, most a tanár ur levelének az elolvasása után sem, hogy neki éppen rajztanári oklevele van. Egyébképpen könnyen eshettünk volna — ha csakugyan estünk volna tévedésbe is, hiszen köztudomású, hogy a képviselő ur polgári iskolától került a képviselőházba. Hogy pedig ottani szereplése nem keltette fel a nagy nyilvánosságban egy, akár egyetemi tanárságra szóló, képesítés létezésének a meggyőződését — arról mi nem tehetünk...

— **Elmebetegnek családi ápolása.** A belügyminiszter legutóbbi tudvalevőleg rendeletet bocsátott ki az elmebetegnek intézetben kívül való ápolására vonatkozólag, amely családi ápoló-rendszernek nevezhető. A belügyminiszter, a családi ápoló-rendszer feltételeit akként állapította meg, hogy a betegeket meghatározott ápolásdíj mellett idegen családoknak adták ki (családi ápoló-betegek) s egy központ részéről szakzerű orvosi felügyelet és ellenőrzés alatt állanak. Másik módja az ápoló-rendszernek az, hogy a beteget (esetleg segélydíj mellett) a saját családjának adják ki gondozásra, a keli hatósági felügyelet mellett. Családi ápolótelep már ezidőszert is több helyen van, így Dicsőszentmártonban, Balassagyarmaton és Nyitrán, kísérletképp pedig Nagyszében környékén és Sátoraljaújhelyen. A családi ápoló-telepek alakítására a belügyminiszter ad engedélyt. Minden ilyen telepnek szakorvos vezetése alatt álló elme-osztályként a közkórházak elmebeteg-osztályai is szolgálhatnak. Az ápolás díjait a miniszter állapítja meg. A községekbe elhelyezett elmebeteg-

ről a községi előljáróság nyilvántartást vezet és azokra felügyelni tartozik. Ha a felügyelő és ellenőrző közeg a betegek gondozását nem találják kielégítőnek, vagy a betegen veszélyesnek látszó változást vesznek észre, akkor a hatóságnak nyomban intézkednie kell arról, hogy a beteg intézetben helyezték el.

— **A nyikóvidéki tanulóifjúság** folyó évi július hó 18-án (vasárnap) a Kobátfalván létesítendő „Ifjúsági otthon” javára id. Papp Ferenc kertjében, kedvözötlén idő esetén az állami iskolában kosaras táncmulatságot rendez, melyre a t. közönséget e helyen is tisztelettel meghívja a rendezőség: Gálffy Kálmán tb. elnök, Boros György elnök, Benczédi Pál elnök, Végh Arthur alelnök, Pap Dánielpénztáros, Osvath Olivér ellenőr. Bakó Árpád, Bartók Endre, Bartalis Béla, Bekő Balázs, Boros Jenő, Boros Áron, Boros László, Buzogány Lajos, Buzogány Kálmán, Gál Mózes, Gyarmathy Dezső, Gyarmathy Endre, Fekete Miklós, József Dezső, Jakab Árpád, Jakab Mór, Imre Dénes, Izsák Lajos, Gál Mózes, Katona József, Kiss Elek, Kiss János, László Péter, Lőrinczi Zoltán, Lőrinczi Domokos, Lőrinczi István, Lukácsi Sándor, Máthé Zoltán, Marosi Albert, Marosi Mátyás, Marosi Márton, Miklós Károly, Nagy Ferenc, Pap Ferenc, Pap Emil, Pálffy Géza, Pálffy László, Péter Aladár, Sófalvi István, Sófalvi Mózes, Szilveszter Lajos, Végh Gyula, Végh Jenő, Vitális Dezső, rendező bizottsági tagok. Személyjegy 80 fillér, családijegy 3 személyre 2 korona. Felülfizetéseket a nemes cél érdekében köszönettel fogadják. Kezdeté delután 6 órakor.

— **Mészáros és hentes üzlet.** Székelyudvarhelyt Reiner Jánosnak a Bathyáni-téren levő meszáros és hentes üzletét — mint értesülünk — Gáspár Dénes és Gáspár Miklós helybéli polgártársaink vétel útján megszerezték. Derék székely iparos polgártársaink — hallomásunk szerint — most egészen új, modern felszereléssel kezdik meg üzletkörüket folytatását. Ezelőtt 15 évvel még csak a „mami” foglalkozott hentesárak eladásával. Annak idején a „Székely-Udvarhely” mutatott reá városunk e hiányosságára. Ma pedig a „mami”-n kívül több „táti” és négy jól felszerelt hentesáru üzlet szolgáltatja egészen jó és versenyképes készítményeit városunk és vidéke fogyasztó közönségének. Ez pedig arra enged következtetni, hogy mégis csak érdemes volt nálunk is ez iparággal megfelelő buzgósággal foglalkozni.

— **Őszi állatdíjazás Székelyudvarhelyt és Parajdon.** A gazdasági egyesület szept. 26-án Parajdon, október hó 3-án Székelyudvarhelyt tenyész állatdíjazást rendez, melyen magyar erdélyi fajta borjas tehének három és két éves tenyész üszök díjaztatnak. Addig is, míg a részletes tájékoztató kiadatik, ez állatdíjazásokra felhívjuk tenyésztőink figyelmét.

— **Cserebogár-veszedelem.** Segesvárról jelentik: Segesvárot és vidékén a cserebogarak álcai a nagy

esőzések következtében annyira elszaporodtak, hogy azok a növényzet, de különösen a kukorica gyökerét támadták meg, amitől ezek elszáradnak és elpusztulnak. A vármegye alispánja felterjesztést intézett a földmivélsügyi minisztériumhoz egy szakközeg kiküldése iránt, ki a lakosságot a kártékony álca kiirtására megtanítsa. Ugy tudjuk, hogy vármegyénkben a Nagy-Küküllő mentén fekvő faluk egy részében, így Felső-Boldogfalva és Bikafalva határán szintén hasonló veszedelem van. Nem ártana tehát ide is kéri a miniszteri szakember leküldését, még pedig sietősen.

— **Segély a póttartalékosoknak.** A belügyminiszter sürgős körrendeletet adott ki, amely széles körben örömet fog kelteni. Elrendelte a miniszter, hogy a községi előljáróságok írják össze azon tartalékosokat, akiket az őszi és tavaszi háborus mozgalmakra behívtak. Ezen összeírás célja az, hogy a behívott és visszatartott katonák gyámoló nélkül maradt családtagjait segéllyel lássák el. Az illető katonák törvényes apja, nagyanyja, nagyapja, gyermekei, testvérei, apósa anyósa számíthatnak segélyre, de csak az esetben, ha bebizonyul az, hogy az illetők a behívott keresményéből éltek részben vagy egészben s a kik ezen segélyre rászorultak.

— **Nemzetközi talajmívelő gépverseny Mezőhegyesen.** A nemzetközi talajmívelő gépverseny augusztus hónap 9-től 22-ig a mezőhegyesi állami ménésbirtok gazdaságában fog lefolyani. A gőzgépes szántógépekkel augusztus 9-én, a robbanó motoros szántógépekkel pedig augusztus 16-án kezdődik a verseny. A nyilvános bemutatások augusztus 20-án és 22-én lesznek, míg az össz-zsűri K. Jónás Ödön műegyetemi tanár elnöklésével 21-én tartja záró ülését, melyen a díjak odaítélése felett véglegesen dönt. A rendezőbizottság, különösen pedig Jeszenszky Pál az O. M. G. E. ügyvezető-titkára, ifj. Sporzon Pál gazdasági akadémiai tanár és Karkóványi Ákos minden lehetőt elkövetnek a siker érdekében. A versenyre számos bel és külföldi gyáros jelentette be részvételét, a jelentkezések azonban még folynak.

— **Gyűlés után táncvigalom.** Az Udvarhelykörti Dávid Ferenc Egylet Homoródszentpálon 1909. évi július hó 25-én (vasárnap) delután 2 óratól kezdődőleg tartja évi közgyűlését és ezt követőleg saját pénztára javára az állami iskola termeiben táncvigalmat rendez, melyekre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség és rendezőség. Beléptidíj a táncvigalomra: személyjegy 1 K 60 f., családijegy 4 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadják és nyugtáznak. Jegyzet: A táncvigalomra az étkezéshez kosár vihető, azonban hideg ételekről és borról gondoskodva lesz. A kik elszállásolásra igényt tartanak, 1909. július 22-ig jelentsek be a homoródszentpáli lelkészi hivatalhoz. A közgyűlés sorrendje. 1. Templomban: 1. Gyülekezeti ének. 2. Ima és beszéd, tartja Kovács Imre hom.-keményfalvi lelkész. 3. Elnöki megnyitót tart Demeter Dénes egyll. elnök. 4. Szavál Sándor Ilonka.

ORBÁN NAGY ÉS TAMÁS

Elsőrangú cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 12. sz.

Elismert szilárd és elegáns készítményű női, uri és gyermek-cipők.
Olcsó szabott árak. Képes árjegyzéket díjtalanul küldenek.
Valódi Kobrak-cipők gyári raktára.

5. Felolvas Kisgyörgy Sándor esperes. 6. Szaval Úrmösi Jenő tanító. 7. Elnöki zárszó. 8. Gyülekezeti ének. II. Iskolában: 1. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Pénztári számadás. 3. Indítványok, javaslatok. (A közgyűlés kezdete délután 2 órakor.)

Allami tanítók utadó mentessége.
A pénzügyminiszter kimondotta, hogy az állami tanítók, az e minőségükben élvezett javadalmak után teljesen föl vannak mentve az utadó fizetése alól, arra való tekintet nélkül, hogy a javadalmuk a 600 koronát meghaladja.

Munkásbiztosítás.

E cím alatt mai számunktól kezdve új rovatot nyitunk. Felvilágosítani, tanítani akarunk e rovatban, hogy mindazon előfizetőinknek, kik bizalommal hozzánk fordulnak, utat mutassunk, mely munkásbiztosítási ügyben szükséges. Népszerűvé kívánjuk tenni magát a nagyszabású intézményt e vármegye területén, mert csak ez által érhető el a cél, hogy az 1907. évi XIX. t.-c. rendelkezései minden vonalon keresztül vitessenek. A munkásbiztosítási törvény a munkások biztosításáról szól, de egyszersmind biztosítja azokat is, kik felelősek azért, amik üzemiükben történnek. De csak az védheti meg kellő módon érdekeit, ki ismeri a törvényt, valamint a törvény alkalmazására vonatkozó rendeleteket és az ezekből kifejlődő joggyakorlatokat. A „Székely-Udvarhely” e rovata ilyen körben fog világosságot terjeszteni. Kérjük tehát az érdekeltek körök bizalmát és e rovatnak saját érdekükben való figyelemmel kísérését.

Elvi határozat. Kórházakban szülő nőknek és szülőtteiknek ápolási költségei az esetben is az országos betegápolási alapot terhelik, ha az illetőket a kerületi munkásbiztosító pénztár utalta kórházba. (Közig. bíróság 6535—908. K. sz.)

KÖZGAZDASÁG

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől

193—1909. sz.

HIRDETÉS.

A Magyar gazdák vásárcsarnok el-látó szövetkezetének jogi utóda a Székelygazdák szövetkezetének udvarhelymegyei intézősége vármegyei gazdasági érdekeit szolgálni óhajtván, az aratási idény folyamán a vármegye három járásában aratógépek bemutatásokat fog eszközölni, melyre a gazdálkodó közönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

A részletes programot legközelebb közöljük.

Székelyudvarhely, 1909, július 14.

Az elnökség.

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és ujságkiadó intézete.

Ne feledje el

hogy a hirdetések hasznára lesz.

Aki nálunk hirdet annak sikere van!

A hirdetés szövegezésében szívesen segítünk; kívántra kliséit is beszerzünk.

Hirdetőinknél történő megrendelésénél a „Székely-Udvarhely”-re hivatkozni sziveskedjék.

Székelyföldi pergetett Virágmézet

5 kilogrammos postacsomagokban 7 koronáért szállít!

Ambaris András

méhész

Székelyzsombor (Udvarhelyvármegye).

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalett-modelt közöl a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „**BUDAPESTI BAZÁR**” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

MIERT

nem előfizetője Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja. Aki e csekély összeget „AZ ÜZLET”-re rászánja, az jó üzletet csinált. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Sas-u. 12. sz.

Udvarbirót

keresek Nagyalambfalvi gazdaságombba, ki lehetőleg elméleti és gyakorlati képzettséggel bír

és volt ily alkalmazásban. Eddig nyert bizonyítványok másolatával ellátott írásbeli ajánlkozásokat fizetési igényök jelzésével, címre küldjék meg

előbb. Belépés — megegyezés szerint — azonnal is. **Nagysolymosy Koncz Armin** gyógyszerész és nagybirtokos Székelyudvarhely.

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Magyar Könyvteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: **Karpáti Béla** és **Trautmann Henrik.** Társzerkesztők: **Kuntner Róbert, Szel Jenő, Zsengeri Manó.** Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Meszter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Elvállal teljes iroda- s iskola-berendezéseket olcsó áron

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elte jedségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Ien legjobb magyar gyártmányú diszleveledpapirok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos leveledpapirok és boritékok, levél-kártyák, gyász- **Képes levelezőlapok** Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok.

u. m. községi, körjegyzői, szolgabirósági, végrehajtói, ügyvédi, lelkeszi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, sulyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima leveledpapirok, vonalzott és rovatos papirok, rajzpapirok, írógéppapirok, csomagoló és selyempapirok, másolópapirok, itató-papirok, szűrő-papirok, torta- és befőző-papirok, könyvkötő-papirok és papirkülönlegességek. Kártyapapirok.

Lemez-papirok minden sulyban. hangjegypapirok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszek, klozetpapirok, szivarkahüvely, szivarka s névjegyárcák Dohány- és szivartárcák bőrből és fémből. Bortárcák, pénzes-erszények. okmány és irománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház)

KÖNYVNYOMDÁJÁT

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és j u t á n y o s á r o n v a l ó elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélíró-tollak, ronditollak, üveg-tollak, tollszárok, disztollszárok. Ironok, fekete, szines és másoló-ironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajlező kréták, szines kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedüvonó, hurok, hegedü-iskola, hegedü-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek (c. dan-goló-sipok és o. rinák. Mono-grammok fehérenmü és leveledpapijelzésre. Kézi nyomda. — Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árban.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjusági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középis-kolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beiró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák, tolltokok, itató deszkák, olaj-s zféstek minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, tollállványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyeg szegek, kapcsok stb.

Postatakarékpénztári chekk-clearing száma 10.489

Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató- és könyvkötő-intézetéből Székelyudvarhelyt. 1909.

SZ

ELŐFIZETÉSI ÁRA Földre egész évre egész évre 8 K, t Egy példány ára 1

A I

A válsá- tatkozott- vitatkozott- érvek elle- álláspont- és tervek- tak, hol s- hol minc- Törpe, ku- nem világ- cokat is k- latkozatok- got sem i- mi agyuk-

A nem- hogy a k- alkotmány- lament m- sérelmél-, vül álló f- ség kormá- bizatást r- talos tan- gött tárgy- ilyen illet- szerü ki- tiltakozás- tetnek. I- gyáván, tek. Hisz- desbe ejt-

A sajta- hogy a- nül és- idézve. nem ért- ségében- hogy véd- országgyi- a küzdel- tokkal sz- ösztöne- szorittass- mig arra- szavazat- apadásáb- lamentbe- kezdődni- pedig a- jaskodók- szelek s- hagyni ö- alkotmán- niszterek- lességük-, janak és- párt- tá- mében k- vező, leg- bontakoz-

Tartoz- nak, a vá- helyt áll- értelmük- eltérések- kalmával- az egym- ösztintén- vala a- előtt és